

РАДОС ДЯЖІВ

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. дня кожного місяця.

Адреса Редакції й Адміністрації: КОЛОМИЯ, вул. Міцкевича 51.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ: Ціла сторона 90 ал., половина 45 ал., 1/4 стор. 30 ал., 1/8 стор. 15 ал., 1/16 стор. 8 ал., 1/32 стор. 4 ал.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

ПОСТІЙНІ ОГолоШЕННЯ мають 20% знижки а оголошення для дяків-пенумераторів 50%.

ОГолоШЕННЯ приймається тільки за попереднім надісланнем належитости або принайменше зачету. Анонімних дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В КРАЮ:

Ціло річно . . . . . 8-00 вл.
піврічно . . . . . 4-00 "
чвертьрічно . . . . . 2-00 "
За границею річно . . . 2 долари або їх вартість в иншій валюті.

Чекове ковто П. К. О. в Варшаві ч. 152.951 (аж до відкл. замкнено)

Ціна цього прим. **25 сот.**

Звичайний Загальний Збір Дяків відбудеться у Львові дня 7. червня 1927 р.

— о 10-тій годині рано в салі „Народнього Дому“.

Порядок Збору:

- 1) Відкритте Збору.
- 2) Відчитанне протоколу з попереднього Збору.
- 3) Звіт з діяльности Виділу.
- 4) Звіт Контрольної Комісії й уділенне абсолюторії.
- 5) Вибір нового Виділу.
- 6) Зміна статута.
- 7) Справа станового органу.
- 8) Внески й запити.

За Головний Виділ:

о. **ЕВГЕН ДУДКЕВИЧ**,
голова

ІГНАТИЙ КРИШТАЛЬСЬКИЙ,
секретар.

Що кождий дяк повинен знати про громадські вибори?

(Конець).

Що діється після покінчення виборів.

Коли вибори у всіх виборчих кодах покінчено, виборча комісія передає громадській зверхности в переховок листи голосуючих wraz з відданими виборчими картками.

Начальник оголошує в громаді приваща (нависка) вибраних членів громадської ради, а їх спис предкладає повітовій політичній власті (староству).

Повітова політична власть протягом 14 днів має обовязок уневажнити — як незгідний зі законом — вибір тих осіб, що не мають права виборности, полишаючи їм свободу відклику до воевідства, а на випадок відмовного рішення воевідства — рекурс до міністерства внутрішніх справ, а також право жалоби до Адміністраційного Трибуналу.

Вибірчі протести.

Коли вибори переведено незгідно з постановами закона (виборчої ординації для громад, то виборчі мають право вносити заміти, себ-то опротестувати такі вибори.

Заміти (протести) проти поступування при виборах в речинці 8 (восьмох) днів після укінчення виборів вноситься на руки начальника громади, який протягом 3 (трьох) днів має предложити їх воевідству до остаточного вирішення. Проти рішення воевідства вже не можна рекурсувати до міністерства, але можна вносити жалобу до Адміністраційного Трибуналу.

Заміти в вільні від стемпля і їх треба вносити до начальника громади, а не просто до староства чи навіть воевідства. Правда, староство є обовязане зараз відслати ті протести до начальника громади, але колиб воно цей обовязок занедбало, або відіслало, але за той час минуло 8 (вісім) днів, то протести муслиб бути відкинени.

Протест може собі сам написати кождий виборець; в ньому треба навести події і факти, що мають підтримати причини неважности виборчого акту в цілости або в частині в поодиноких колах. Ті події і факти треба доказати відповідними письмєнными докумєнтами (грамотами) або свідками.

Наслідком внесення протестів воевідство може уневажнити або цілі вибори, або лише вибори в поодиноких колах (в одному чи двох). Коли уневажнено вибори в колі, яке перше вибирало, то тим самим наступає уневажнення виборів у всіх наступних колах.

Коли наступило лише частинне уневажнення виборів, однак не в тім колі, що перше вибирало, то тоді розписується доповняючі вибори для кола, в яким їх уневажнено; вибори в інших колах остають тоді важними.

Не можна домагатися уневажнення виборів, коли по ульній режлямаційного речинця листи не були виставлені або їх перегляд був заборонений, а проти тої неправильности не внесено жалоби в часі режлямаційного поступування.

Адміністраційна влада не є обовязана сама від себе розсліджувати всякі надужиття при виборах і на їх основі уневажнювати вибори. Вона розсліджує лише ті причини неважности, які подано в протестах. Тому на наших виборцях тяжить обовязок пильно слідкувати за ходом виборів, помічати всі неправильности, збирати потрібні матеріали і на їх основі вносити протести.

Вибір громадської зверхности.

Коли відбулися вибори і коли вони були правильні, себ-то коли проти вибору нової ради не внесено протесту, тоді нововибрана громадська ра-

да приступає до вибору громадської зверхности. З тою метою найстарший віком радний з нової ради, а не старий вїйт, запрошує на засідання всіх радних, повідомляючи їх про день і годину засідання. На це засідання мають явитися всі радні, а хто не явиться без оправдуючої причини або вийде зі засідання перед покінченням вибору, підпадає карі до 40 зол. в корист місцевих убогих, або громадського запомогового фонду.

Про конститууюче (призначене для вибору громадської зверхности) засідання громадської ради має начальник громади завчасу повідомити староству, подаючи день і годину вибору. На такім засіданню має право для нагляду над правдістю поступування бути присутним староста, або його відпоручник.

На засіданню проводить скликуючий найстарший віком радний при участі покликаних ним двох членів ради. Ті два радні списують листи голосування і контрольну листу та разом з предсідником підписують обі листи. Коли робить це хто инший (впр. вїйт з писарем), то вибір є неважний.

До важности вибору вимагається присутности щонайменше 3/4 (трьох четвертин) всіх радних і безоглядної більшости голосів присутних. Рада сама вирішує, чи голосування має відбутися устно чи письмєнно (в ткам). Однак неписьмєнному радному вільно все голосувати устно. Запитування й обчислювання голосів відбуваються так само, як при виборах радних.

Хто може бути вибраний членом громадської зверхности?

Членом громадської зверхности може бути вибраний лише член громадської ради. Однак з поміж членів громадської ради не може бути вибраний: 1) той, що остає в чинній службі, як урядник, або службодавець держави, краю, публичних заведень або фондів; 2) той, що є близько посвоячений або споріднений (в першій або другій ступні) з уже вибраним членом громадської зверхности; 3) духовник якого небудь віроісповідання і учитель місцевої школи.

Як переводиться вибір громадської зверхности?

Насамперед вибирається начальник громади. Коли при першій голосуванні ніхто не одержить безоглядної більшости (рішаючої) голосів, наступає вибір наново, а коли й друге голосування не дасть пожаданого висліду, приходить до тіснійшого вибору між двома кандидатами на вїйта (в містах бурмістера), що одержали найбільше голосів. На випадок рівности голосів при тіснійшій виборі між двома кандидатами — рішає жереб (дрос).

Вибравши начальника громади, приступає громадська рада до вибору всіх инших членів громадської зверхности.

Годиться зазначити, що громадська зверхність складається з начальника громади й щонайменше двох асесорів (присяжних). Там, де це потрібно може бути і більше асесорів, однак не

більше як третина всіх радних. Начальника громади й присяжних вибирає громадська рада з поміж себе, а заступника громади з поміж присяжних.

По виборі начальника громади вибирає рада тим самим способом, (що й начальника) присяжних, а з поміж присяжних заступника начальника громади.

Коліб членом громадської зверхности вибрано такого радного, що не може бути вибраним (не живе постійно в громаді, є державним урядником або публичним службовиком, близько посвоячений з уже вибраним членом гром. зверхн., є неважний і зараз треба розпорядити новий вибір на його місце.

Зажаленне проти вибору громадської зверхности.

Проти вибору громадської зверхности можуть радні внести зажаленне до повітової політичної власті (староства), домагаючись уневажнення довершеного вибору і переведення нового вибору громадської зверхности. Причини, ізаа яких радні можуть домагатися уневажнення вибору громадської зверхности, є: коли нову раду скликував на перше (установче) засіданні не найстарший віком радний, а хтось инший (впр. наказний вїйт), коли вибір громадської зверхности переводив не найстарший віком член ради і двох покликаних ним радних, а хтось инший (впр. старий вїйт з писарем), коли на засіданні не запрошено всіх радних, а лише деяких, коли на тім засіданню не було присутних 3/4 (три четвертини) всіх вибраних, коли при переведенню виборів комісія докладно не трималася способу, вказаного законом та коли вибрано членом громадської зверхности такого радного, що не може бути членом тої зверхности.

На випадок уневажнення вибору громадської зверхности треба цей вибір перевести наново, притримуючись обовязуючих законних постанов.

Коліб в часі виборчої каденції громадської ради опорожнилося місце начальника громади або иншого члена громадської зверхности (в наслідок уступлення, смерти чи иншої причини) тоді треба перевести новий вибір, притримуючись представленої тут способу поступування. Ріжниця між першим загальним вибором всіх членів громадської зверхности і наступним частинним чи доповняючим є тільки та, що в цім другім випадку не кермує вибором найстарший віком член ради, але начальник громади, або його заступник. І так: коли треба вибрати начальника громади, то кермує вибором урядуючий заступник начальника громади, а коли треба вибрати иншого члена громадської зверхности, то вибір відбувається під проводом начальника громади.

Вислід вибору громадської зверхности має бути записаний в книзі ухвал і потверджений в тій книзі підписами предсідника виборів та всіх голосуючих радних. Вислід вибору треба подати до відома повітової політичної власті (староства) і віділу повітової ради.

Зразки (взори) реклямацій, повновластий і т. п.

При писанні відповідних писем, треба все мати на увазі: ті приписи, котрі ми про дну справу подавали вище та углядювали місцеві події, обставини і людей. — Всі писма є вільні від степнів!

Реклямація проти висання неуправненого на листу виборців.

До Реклямаційної комісії
до рук начальника громади
в Вороні.

Реклямація
Степана Твердого в Вороні проти
вписання на листу виборців Яна
Свідра.

Світла Комісія!

На листу виборців до громадської ради
в Вороні в I. колі є вписаний Ян Свідер
позичкою 25.

Тому, що вище мазаний Ян Свідер
помер (або був караний за переступ крадіжкі,
позбавлюючи виборчого права; або не
оплачує в громаді від року жадного
безпосереднього податку; або при IV. колі —
не мешкає ще в громаді і рік влад і не має
21 року життя; або є в раді вірилістом —
гляди приписи про те, хто має право
голосу!), підписаний внесити:

Світла комісія зволить зарядити
вчкернення Яна Свідра з листу виборців
громади Ворона.

Степан Твердий.

**Взир реклямації а причини неписання
на листу виборців.**

До Реклямаційної Комісії
до рук начальника громади
в Винограді.

Реклямація
Петра Пилипяка в Винограді в
причині неписання його на листу
виборців

І првлого.

Світла Комісія!

На листу виборців до громадської ради
в Винограді не вписано мене, хоч як
стверджує приложена тут податкова
книжка, (або військова книжка, чи
витяг метрикальний) й

**Оподаткуйте себе на фонд своєї преси! Нехай не буде ані
одного такого дяка, який би раз до року не зложив бодай
маленький даток на розвиток своєї преси!**

На церковні теми.

З приводу одного єпископського розпорядку.

Станиславський владика видав в
одному єгоричньому числі своїх „Епархіяль-
них Відомостей“ розпорядок, щоби в
часі одного року перевести будівельні
зміни всіх церков в єпархії. Розпоря-
док має бути виконаний під загрозою,
що на випадок його невиконання вла-
дика не дозволить відправляти в церкві
богослуження.

Яка причина такого розпорядку?
Владичі залежить на тому, щоби світські
люди не входили в часі богослуження
у вітвар і не стояли там. Єпископський
розпорядок зміряє до того, щоби двері
з т. зв. брацької захристії не вихо-
дили на вітвар, тільки на ту частину
церкви, що є перед іконостасом, а то-
му необхідно їх перебудувати, або пе-
ресунути іконостас, де це можливе. По-
думці розпорядку має це бути виконане
„хотайби з великими коштами“
протягом одного року.

В розпорядку такі вказівки: а)
або цілий іконостас разом з престо-
лом (де це можливе) посунути в гліб
вітвара так, щоби двері з захристії
опинилися перед іконостасом; б) або
„діяконські двері“ по стороні перехід-
ної захристії посунути без порушення
іконостасу в гліб вітвара так, щоби
вихід захристії був перед тими дія-
конськими дверми, спрямований на
церкву; віддалення між діяконськими
дверми й іконостасом треба зашало-
вати дошками і помалувати; в) або
пробити бічну стіну захристії там, де
звичайно стоїть бічний престіл, та
зробити тут двері; г) або таки забу-
дувати другу переходову захристію, з
котрої двері мають виходити впрост
на церкву.

Коли говорити про цей розпоря-
док, то треба передовсім поінтересу-
ватися його причиною. Причина в горі
подана. Ініціатива станиславського
владики в тому напрямі, щоби у віт-
тарі, точніше докруги вітвара не
стояли жінки та всякі „висші чини“
села до жандармів і їх „пань“ включно,
треба повитати. Бо всі ті „висші“ навіть
споріднені з духовними (по крові) „чини“
можуть безпечно й вигідно стояти чи

оплачую в нашій громаді від поверх року
безпосередні податки (або замешкую від
поверх року в громаді і маю скінчених 21 ро-
ків життя), а не зайшли ніякі причини, котрі
мене позбавили виборчого права.

Тому вношу: Світла Комісія зволить
вписати мене на листу виборців до громад-
ської ради. Заразом прошу о зворот пред-
ложеної податкової книжки.

Петро Пилипяк.

Взир виборчої повновластий.

Повновласть.

Я підписана Анна Яцюк у Колинцях
уважаю оцим Гарасима Коргуняка, го-
сподаря в Колинцях, віддати за мене голос
при виборі громадської ради в Колинцях в
II. кола виборців, що має відбутися дня 1-го
червня 1927.

Колинці, дня 30. травня 1927.

Анна Яцюк.

Повновласть приймаю:

Гарасим Коргуняк,

Як свідки:

Іван Марчук, Олекса Петрів.

Взир повновластий для співпосадачів*).

Повновласть.

Ми підписані Ілько Чемерис, Олекса
Чемерис і Степан Чемерис, як співуправлені
до вибору громадської ради в Королівці
уважаю оцим Степана Чемериса віддати
за нас голос при виборі членів громадської
ради в Королівці в III. кола виборців, що має
відбутися 1. червня 1927.

Королівка, дня 31. травня 1927.

Повновласть приймаю:

Степан Чемерис.

Ілько Чемерис

Олекса Чемерис

підписав Ілька Чемериса

і як свідок Олекса Іванюк.

Як свідок Петро Возняк.

* Подібна повновласть для освідчених
спадкобців і співнаслідників. Зарядчик че-
обнятого спадку виказується ухвалою суду,
котрою йому видано спадок у заряд.

Поможіть!

Своїми безнастанними домагання-
ми за посередництвом свого неза-
лежного органу „Голосу Дяків“, і за
посередництвом Гол. Виділу в Пере-
мишли добилась частина дяків поки що
частинного заспокоєння крайньої мате-
ріальної нужди в виді наділення її ерекц.
землею. Мимо двократного Владичого
припорушення собі підчищеному духо-
венству, не все духовенство це припо-
ручення виконало, так, що навіть такі
дяки, які працюють для загального
добра дяківської справи, до нині
жадного наділу ерекц. землі не дістали.

Щоб покрити дякам прийти
з поміччю, прошу всіх деканальних де-
легатів перем. епарх. зробити декан-
альні списи дяків відповідно до „Го-
лосу Дяків“ ч. 10. з 1927 р. По зі-
бранню відповідних відомостей, такий
спис належить зараз відіслати на руки
одного з членів Виділу (розуміється
кому до котрого з членів догідніше,
чи приступніше), або впрост на мо-
руки. Ті всі списи на нарадах в Ви-
ділі відповідно упорядкується й з від-
повідним меморіалом пропозиції
владичі.

Без подібних деканальних списів
робота Виділу уривається й стає в най-
трудніший місце, а то тому, що ані
Виділ перед владику не може кон-
кретно о тім говорити, ані владику ні
мігби серіозно прийняти домагань Ви-
ділу без попереднього доказового матеріалу,
а вже ж ніяк неможливим булоб упі-
нути парохів до виконання даного ар-
хирейського розпорядку.

Прощу уявити собі, що для Ви-
ділу ці списи, як доказовий матеріал є
тим самим, що для коний сторонки,
бо коли сторонки поуриваються, то
на ніщо не придається тоді биття кон-
ний — ба-віз і так все буде стояти
на місці, й не порушаться в перед.
Отже без доказового матеріалу не по-
можуть парікання дяків на членів Виділу,
бо вони являються тоді перед узброєною
силою безоружнимий безсильним. ;

Про прагматику ні слуху ні диху.
Тай правду сказати, що це не повинно
бути тих дяків, котрі були на осінньому
зборі в Перемишли — дуже здивувати.
Бо-ж ім тоді о. Мариневич заявив, що
такої прагматики, як видав митропо-
лит, дяки в перем. епарх. не дістануть.
На це дяки відповіли йому безчислен-
ним: „многая літа“. Для того так тяжко
й вяло йде праця вперед... Серце стра-
дає, коли глянути в зад, а голова бо-
лить дивлючись вперед. В касі Т-ва
грошей нема. Це, що перед війною ще
зложилось не можна брати поважно
в рахубу. До диспозиції Т-ва є лише
членські вкладки, котрих дяки — на
превеликий сором — не уважають за
потрібне аложити. І тут то насувається
гадка: чи мислиме життя на світі хоть
одної корпорації, котрої члени не пла-
тилиб вкладок і жадалиб від неї як-
хось користий для себе! Браття!
Нехай заговорить совість у Вас, а честь
й достоїнство дяка нехай зневольть ко-
ждого з Вас зараз відіслати до Т-ва
в Перемишли членську вкладку б ал.
(річно) принайменше ратами.

Бо коли Ви, по євангельському
реченню „зелене дерево“ так робите,
то чоґож доперва надіятись від того
„сухого“ простого, бідного мужичка?

Андрій Хома, дяк в Ліску.

З румунського пекла.

Міністерство внутрішніх справ за-
рядило перепис населення. Перепис має
відбутись від 24 квітня до 5 травня надалі-
ше. В поясненню свого зарядження подає
міністерство, що воно хоче знати, хто
є привалезний до Румунії і свій, а хто
чужий.

Рівночасно на інтерпеляцію посла
Попа, котрий жадав румунізовання міст
дорогою викинення звідтам чужинців,
відповів міністр внутрішніх справ Гога,
ще це зробіться, аж щойно по пере-
писі населення, коли видасться супроти
чужинців відповідні зарядження. При-
тій нагоді він апелював до всіх румун-
ських партій, щоби в цій справі піддер-
жали уряд.

Це нагле зарядження переписи, —
його умотивання й заява міністра
внутрішніх справ викликали зрозуміло

Во дни они.

П. Т. Товаришів сніоцького й лі-
ського, ліського й сніоцького
повітів повідомлюю й прошу во-
лету здобути й конечно прийти до

Ліска дня 16. червня 1927 р.,

бо тут відбудеться Довір. Збір Дяків
ліського й сніоцького повітів в сали
Т-ва „Нива“ Ринок.

Порядок дня: 1) о год. 9^{1/2} рано
співана заупокійна служба Божя за
дяків погибших в Талергофі, на шиб-
ниціях в Галичині й на всіх воєнних
фронтах. Цю Сл. Божу співають всі
участники Збору. 2) Відкриття Збору.
3) Звіт А. Хоми, як члена Гол. Виділу.
4) Нареди, що до наділу дяків ерекц-
землею й видання службової праґма-
тики. 5) Внески й запити. 6) Закриття
Збору.

Дяківські делегати мають принести
зі собою відповідні списи дяків сво-
його деканату, про які була бесіда в
10 ч. „Голосу Дяків“.

Позаяк в цей день рим.-кат. „Боже
Цяло“, многи дяки зі своїми односель-
чанами приїжджають до Ліска на (від-
пуст) ярмарок навіть з подальших
сторін, нехайже всі дяки, приїжджаючи
на це торжество, поагітують між сво-
їми односельчанами, щоби всі люди
місто до костела — прибули до церкви
й горячими молитвами укріпили свою
захитану віру в безсмертність свого
трудящого народа й його душі і по-
мянули тих невинно погибших жертв-
дяків, найкрасших синів нашого народа,
які так, як першочученики-християне
приняли смерть з рук катів.

Товариші! „Отложіть свою оґо-
бисту житейську печаль“ і прибудьте
всі, як один на цей важний Збір!

За Організаційний Комітет
АНДРІЙ ХОМА.

Дяки коломийського повіту, позір!

Надавничайний Повітовий Збір
Дяків коломийського повіта відбудеться
дня 17. червня 1927 р. о 10-ій годині
рано в Коломиї, в сали читальні „Про-
світа“ коло парох. церкви.

Дневний порядок: 1) Відкриття
Збору. 2) Вибір президії. 3) Звіт по-
одиноких декан. делегатів зі своєї
діяльності на місцях. 4) Справа наділу
дяків ерекц. землею, відчитання й про-
вірнене „поіменних списів“ відповідно
до 10. числа „Голосу Дяків“ з 1927 р.
5) Вибір спеціальної делегації до ста-
ниславського владичи в справі наді-
лення дяків ерекц. ґрунтом. 6) Внески
й запити. 7) Закриття Збору.

На цьому Зборі не сміє бракувати
ані одного дяка колом. повіта. Цей
збір має бути нашим свідочством, що
ми, або розуміємо, як слід наші права та
наші домагання, або що ми є тям
бездушним елементом, з яким не слід
і говорити.

За Організаційний Комітет:

РОМАН МАНУЩАК,

дяк і дяк. делегат в Турці/К.

велике занепокоєння. На звичайну мову
це значить, що Румунія планує масове
викидування іногородців. Це нове скан-
дальне насильство над населенням за-
гарбаних Румунією країв відноситься
в першій мірі до Українців. На Буко-
вині й Бесарабії живуть тисячі Україн-
ців, які належали колись до Австрії
або Росії і були туди приналежні. З
хвилиною загарбання тих країв Руму-
нією, стали вони безбатьченками. Їх
заходи роздобути румунський сертифі-
кат приналежності, котрий треба ма-
ти, щоби бути румунським промадан-
ном, остали без результату. Вони всь
сьогодні здані на поталу румунсько-
самоволі, їх всіх буде могла, по доко-
нанні перепису, викидати, куди схоже
румунська поліція.

Зірвання Англійсько-Радян. взаємовідносин.

Англійська міністерська рада рішила зірвати дипломатичні зносини з Рад. Союзом та уневажнити радянсько-англійський договір.

Прем'єр Бальдвін зложив заяву на засіданні Палати Громад, що англ. уряд рішив вповісти торговельний договір заключений з Рад. Союзом та зажадати відкликання з Лондону торговельної місії, як теж відкликати англ. представника з Москви.

Палата громад більшістю голосів

одобрила становище реакційного уряду. Зрив англійсько-радянських відносин, який послідував безпосередньо після довершеної недавно ревізії в радянським торговім представництві, це дальший тяг компанії, якою остаточною метою є організація воєнного походу союзу капіталістичних держав проти Радянського Союзу. В обох радянських столицях, Харкові й Москві відбуваються масові демонстрації проти англійського уряду.

Самогубство Вол. Бачинського.

Відомий і довголітний провідник націоналістичного українського табору покинув з собою, підіраючи собі жили та заживаючи отруї.

Вол. Бачинський був перед військовою послом австрійського парламенту і галицького Сейму, редактором „Діла“ та головним секретарем тодішньої націонал-демократичної партії. Після війни він станув в Галичині на чолі на-

ціоналістичного табору. Був головою т. зв. Народного Комітету т. зв. міжпартійної Нац. Ради та — як це справедливо стверджує „Діло“ — був диктатором націоналістичного українського табору.

Причиною самогубства були промахи й помилки на ґрунті його політичної діяльності в останніх часах.

Радянська Україна.

Новий склад правительства України.

Після закінчення X. Всеукраїнського З'їзду Рад відбулося перше засідання Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

Обрано президію ВУЦВК-а й затверджено склад Ради Народних Комісарів (Раднарком). Головою ВУЦВК-а обрано Петровського, а секретарями: Влащенко й Буценка. Склад президії побільшено до 21 членів і 10 кандидатів.

Головою Раднаркому УССР затверджено Чубаря, заступниками голови: Сербиченка, Дудника й Затонського. Нарком освіти: Скрипник; нарком РСІ: Затонський; нарком земельних справ: Шліхтер; нарком справедливості і генеральний прокуратор республіки: Порайко; нарком торгівлі: Чернов; нарком охорони здоров'я: Ефімов і нарком соціального забезпечення: Покірний.

Грізні хмари на Сході.

Богато політиків є того переконання, що доля Європи в певній мірі вирішуватиметься тепер на Далекому Сході та що вислід внутрішньої китайської війни можуть потягнути за собою основну перебудову нинішнього суспільного устрою в деяких європейських державах.

Хоч між революційними військами Китаю прийшло до розколу (ген. Чан-Кай-Шек) то все таки європейські держави, а не лише Англія й Франція, з тривогою слідкують за подіями в Китаю.

З окрема непокоїться Японія, бо перевага комуністичних китайських військ загрожує її найважливішим інтересам, а може й теперішньому її ладові. Тому Японія готується до рішучої боротьби.

Французькі часописи подають, що Японія заключила договір з Англією

про спільну акцію й має відібрати Харбін, а це викликало б війну з Радянським Союзом.

П'ять великих держав відбули нараду про вислання спільної ноти до китайського уряду в Ганкоу. Америка противиться як цій ноті, так і збройному виступу Японії, даючи про свої долари й ринки в Китаю.

Отже особисті інтереси переплутуються з інтересами загально-світовими, й що візьме гору — сказати ще трудно. Але Японія загрожена й рішуча, щоб оглядатися на когонебудь.

Англія й Франція поза розмовами роблять свою справу безупинно. Цими діями Франція мала вислати до Китаю нові транспорти війська, амуніції та тяжкої артилерії.

товаришів арештованих на терені радянського посольства. В наслідок інтервенції радянського уряду в тій справі, слідство це завішено. На випадок карми смерті Бородіна і інших обвинених, грозив радянський союз виступом проти пекінського уряду.

Німеччина. В Берліні відбувся 9-го травня з'їзд німецьких націоналістів, на якому було 35,000 членів. З приводу з'їзду в Берліні зібрано велику кількість поліції, яка провозжала парадуючих націоналістів, що йшли сімома урядями на дефіляду на одну площу. Поліції було так багато, що весь цей похід націоналістів подавав на транспорт полонених.

В робітничих дільницях робітники приймали цей похід в кинами і псували лад походу роверовими відділами. В деяких місцях сипався з дахів на голови націоналістів град каміння. Проти демонстрацію робітників поліція розігнала і кільканадцять з них ранила. В багатьох місцях прийшло до авантур і бійок. В висліді цієї паради арештовано 600 осіб.

Англія. Англійський уряд хоче унеможливити загальний страйк на будуче. Палата Громад веде дуже заняті бесіди на тему обмеження урядування загального страйку. Проект уряду, аложений в парламенті, стрічає острій спротив зі сторони Лябур Парті і лібералів. Міністр війни хотів переконати робітничі сторони, що цей по-

вій проект не забороняє уряджувати страйк частинні, лише загальні, як звернені проти уряду. Здається, що англійські робітники не дадуться заманити фразами англійських консервативів і не дадуть видерти собі прав.

Всячина.

Міністри в Коломиї. В суботу 14. ц.м. до Коломиї приїздив міністр рільництва Незабітовскі, думавмо в звязку з організацією польським урядом „Rady Naprawy Ustroju Rolnego“. Поки що ця „направа“ торкається краківського вовівства, бо воно має мало землі й тому надмір рільничого населення має бути переселений до вовівств посідаючих більший запас землі...

В кілька днів потому прибув також і міністр внутрішніх справ Складківскі до Коломиї. Яке вражіння виніс він з Коломиї можна найкраще догадатися з цього, що Магістрат щойно після його візду приступив до роблення порядків в місті, як: направи каналів, чищення улиць, приказ білення домів то що...

А от... є на світі „чуда“! В останніх часах зовсім неслучно нарікають люди, що тепер не діються чуда. Переконався про неслужність цих нарікань один господар з Медич, батько умово хорого сина. До нього прийшов „чудотворець“, який наважився цілком „за дурно“ вилічити нещасливого сина з умової недуги. До цього потрібно йому було книжечки та 36 доларів. Він роздер блюзу умово недужого чоловіка та зашив в ту блюзу 36 доларів з книжечкою. Всі бачили як зашивав. Зашив. А потім кавав йому ходити 5 разів довернути церкви, гробовим голосом приказав вступати до сусідів. Сталося чудо в часі тої чудотворної мандрівки. Недужий не видужав. Коли виняли з зашити підшевки книжечку, доларів в ній нічого вже не міг найти, хоч надягали й окуляри. І „чудотворного лікаря“ не було. Чи це не „чудо“...?

Король карликів. З Азії повідомляють, що в столиці філіппинських островів Манілі помер в 79. році життя славний карлик Дікі-Діні. Його називали королем карликів. Був він високий лише 74 см., а важив 13 кг. В противності до більшості карликів тіло його було дуже пропорціональне. Що був також незвичайно інтелектуальний докажує факт, що гроші, які заробив, як цирковий артист і на представленнях у різних краях, ужив для значного фабричного підприємства, яким особисто кермував. Оставив 35-літню вдову ще меншу як він. Вона висока всього на 60 цт. а важить лише 11 кг.

Страшна катастрофа. В м. Лісабоні (Португалія) на Великдень в катедральному соборі в часі Всеночного обірвалася стеля й привалила сотні людей. З розвалиних видобуто 436 осіб вбитих і ранених.

За багато взяв собі до серця. В Сокалі давали Поляки аматорську виставу з приводу свята 3-го мая. У виставі брав участь суддя Мосочи, який на сцені умер наглою смертю. Лікарі ствердили, що Мосочи дістав удару серця, черевявшись занадто своєю ролюю.

Так кінчать податкові картярі. Капітан польської маринарки М. Островскі, спроневавши 100,000 золотих, які дістав на ріжні доставки, застрілюва на кораблі, що плив рікою Бугом. Островскі програв гроші в карти.

Пожар. В Варшаві 15. ц. м. на двірці „Варшава Східна“ згоріли залізничні вагони. Страти виносять поверх 4 мільйони золотих. Згоріли навіть сальонові вагони Президента, і маршалка Пилсудского. З цим пожегаром щось дуже неясно. Слідча комісія переводить якісь ревізії; арештовано вже 18 осіб.

Содова впертість. Один 86-літній злочинець в Новій Зеландії (Австралія) має відбути кари 97 літ. Суд ухвалив зробити на ньому досвід відомолюдження способом Воронова, щоб він відбув хоч частину кари.

Цілком як ледендарна русалка. Як доносять більшовицькі газети, в Ленінграді вродилася в одній родині

дитина, що має довшню половину тіла як риба. Замість ніг був рибачий хвіст. Дитина важила 1 кг. 20 дк. і жила три дні.

Бандитизм в Мексику. Коло місцевості Лімон в Мексику напало кількості замаскованих бандитів на особовий потяг серед лісів. Вони припинили вистрілами машину й вдерлися до військової сторожі, де вбили двоох офіцерів і 15 жовнірів. Опісля ограбили подорожних, вбиваючи кожного, хто ставив опір, обложили вагони шматами, замоченими в нафті й підпалили. Цілий потяг згорів. До утікаючих пасажирів бандити стріляли сальвами, Донуку бувшого президента Мексику Обрегону, добила кольбами. За бандитами вислали зараз в погоню 8 літаків, а крім того й відділ кавалерії та піхоти. З недопалених вагонів добуто около сто трупів. Здогадуються, що є це піхста революціонерів чи там збунтованих католиків. Мексиканські власти зарядили строгі докождження, але покищо не знати, з яким успіхом. — Остатні вісти доносять, що мексиканським військам удалося окружити частину бандитів коло Ельквітареро. Після 5-годинної стрілянини вбито 60 бандитів.

Фабрика муниці вилетіла у воздух. Як доносять з Лондону, недавно основана фабрика муниці „Гавана“ вилетіла у воздух, причім погибло 30 робітників. Кількасот людей у віддалі кількох кілометрів від фабрики були ранені спадаючими частями будинків.

Новинки.

Не вільно брати більше як 14 процент. Появився новий розпорядок міністерства скарбу і справедливості в справі грошевої ляхви. На підстав цього розпорядку користь при кредитових справах не може перевищати 14 процент річно. Цей припис не обіймає звороту коштів порта й стемплевих оплат.

Повінь в Саксонії. З Магдебурга надходять відомости про великанську повінь в цілій Саксонії. Наслідком вилливу рік, є вже тепер залитих понад 300,000 моргів землі, а в тім самої орної землі 150,000 моргів. Чи пророцтва астрологів малиб на правду здійснитись?

Пільги для літників. Літникам, що відають ц. року до краєвих кліматичних місцевостей для лікування й відпочинку, призвало міністерство на літній сезон (25. V. до 31. X.) дати пільги. Знижки ціні білетів признається при повороті з літніска і тільки тоді, коли віддаль є щонайменше 100 км. Знижкові білети видаватимуть за літничі каси на основі посвідок, виданих управами літничих заведень, або комісіями здоров'я, згл. управами громад. Посвідка має стверджувати щонайменше 14-денне перебування в данім літніску. Пільги є такі: за переїзд I. кл. половину ціни білету II. кл., за II. кл. половину білету III. кл., за III. кл. половину IV. кл. За переїзд поспішними поїздами, крім вільгової доплати треба ще заплатити додаткову оплату за поспішний поїзд по нормальній тарифі.

Пляга вовків. В Дрогобиччині виявилися вовки. На днях розірвали три коні і в ночі напали на пастуха, який урятувався тим, що розпався вагрю.

Новий податок. Міністерство публичних робіт опрацює новий податок від недвижностей, в розмірі 20 процент передовного чиншу, на цілком розбудова міст.

Мужчини вигибають. Так оголося світові німецький статистик д-р Горх. Він обчислив, що напр. в Англії вродилося в останніх трьох літах на кожних 100 дітей 40 хлопців і 60 дівчат. Зате на 100 умерших є 70 мужчин а 30 жінок. У Франції на сто новородців є 42 хлопців а на сто небітників 76 мужчин. Так само але для мужчин стоїть справа в Німеччині та інших європейських державах.

Підморський огонь. На Каспійським морі, недалеко Рого Куринськ вночі на 3-го мая ц. р. вибух підводний вулькан. Вибух тривав 15 минут а огонь бухав на кількадесят метрів в гору. На місці вибуху повстав невеличкий острів.

Зі світа.

Китай. Воєнне положення в Китаю є тепер доволі складне. Воюючих сторін є три: північний диктатор і найжакт капіталістичних держав — Чан-Со-Лін, генерал Чан-Кай-Шек, який зрадив китайський визвольний рух кантонського радянського уряду, а сам на власну руку організував уряд в Нанкіні і веде політику прихильну західно-європейським імперіалістам, а ворожу радянському союзови й третя воююча сторона — це комуністичний уряд в Ганков.

Кожда воююча сторона веде війну на два фронти з обома прочими. В останньому часі, коли Чан-Кай-Шек зробив протинаступ на війська Чан-Со-Ліна, то рівночасно його самого заатакував уряд в Ганков. З тої причини Чан-Кай-Шек кинув свої війська проти червоної армії уряду в Ганков, але знова повів офензиву на Нанкін північний диктатор. Тепер ситуація Чан-Кай-Шека дуже погіршилася, бо як доносить буржуазна преса 3 дивізії його військ перейшли на сторону Чан-Со-Ліна. Рівночасно розпочали офензиву війська уряду в Ганков і посуваються в напрямі міста Свотон, від якого ділять їх всього 17 миль.

В Пекіні велось слідство проти бувшого шефа генерального штабу кантонської армії — Бородінови й його

